

Dr. Kovács László
elnök
MH EK
Kutatásetikai Bizottság

1138 Budapest
Róbert Károly krt. 44.

Kérelem

**„A mentális egészség összefüggései misszióban szolgálatot teljesítő katonák körében”
című kutatáshoz**

Tisztelt Elnök Úr!

Hivatkozva a ... szerinti engedély kiállítását és a vizsgálat nyilvántartásba vételét kérem.

A kutatás megnevezése: A mentális egészség összefüggései misszióban szolgálatot teljesítő katonák körében

A megbízó neve: MH Egészségügyi Központ

A vizsgálatvezető neve: Dr. Zsíros Éva alezredes

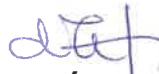
A vizsgálat végzésének helye: (1) UNFICYP misszió Ciprus, (2) KFOR misszió Koszovó, (3) EUFOR ALTHEA misszió Bosznia-Hercegovina

A vizsgálat kezdetének időpontja és várható befejezésének ideje: 2024.02.12-2024.03.08.

A vizsgálatban résztvevők száma: 200-250 fő

Budapest, 2024.02.05.

Üdvözlettel:

Dr. Zsíros Éva alezredes

NYILATKOZAT

Az emberen végzett orvostudományi kutatások tekintetében a 23/2002. (V.9.) EüM rendeletre figyelemmel nyilatkozom, hogy a kutatási terv összeállítása a hatályos jogszabályokban és az Orvosok Világszövetsége Helsinkai Deklarációjában foglaltaknak megfelelően történt.

Budapest; 2024.02.05.

kutatás vezetője

ADATVÉDELMI NYILATKOZAT

Kijelentem, hogy – figyelemmel a vonatkozó nemzetközi dokumentációkra is – ismerem és a kutatás során betartom Magyarország Alaptörvényének és a hatályos jogszabályoknak a személyiségi jogok, az egészségügyi személyes adatok védelmére, valamint a szerzői jogok védelmére vonatkozó rendelkezéseit.

Budapest; 2024.02.05.

kutatás vezetője

NYILATKOZAT

Az „A mentális egészség összefüggései misszióban szolgálatot teljesítő katonák körében” című kutatás anyagi fedezetének forrásáról.

A **kutatás non-profit**, a vizsgálatvezetőnek, illetve a vizsgálatot végzőknek semmilyen jellegű anyagi érdeke nem fűződik a vizsgálatához.

Budapest; 2024.02.05.

kutatás vezetője

Szinopszis (magyar nyelvű összefoglaló)

1. A vizsgálat megnevezése (címe): A mentális egészség összefüggései misszióban szolgálatot teljesítő katonák körében
2. A vizsgálatban résztvevő egészségügyi szolgáltató neve és székhelye:
MH Egészségügyi Központ, 1144. Budapest, Róbert Károly krt.44
3. Vizsgálatvezető (kérelmező) neve és székhelye: Dr. Zsíros Éva alezredes
1144. Budapest, Róbert Károly krt.44
4. A vizsgálatban közreműködő munkatársak neve és munkaköre: dr. Rikk János tudományos főtanácsadó
5. A vizsgálat célja: Az aktuálisan külföldi missziót teljesítő katonák mentális egészségének megőrzéséhez hozzájáruló pszichológiai tényezők (pl. megküzdési módok, társas támogatottság, reziliencia) vizsgálata.
6. A vizsgálatban résztvevő eszköz(ök) megnevezése:
  - demográfiai kérdőív
  - WHO Jólét Kérdőív (WBI-5)
  - Kognitív Érzelem-Regulációs Kérdőív (CERQ)
  - Multidimenzionális Észlelt Társas Támogatottság Kérdőív (MSPSS)
  - Észlelt Stressz Kérdőív (PSS)
7. Beválasztandó magyar betegek száma, életkora: 200-250 fő, 18 év feletti
8. Beválasztási kritériumok:
  - 18 év feletti
  - aktuálisan külföldi kiküldetésen legyen vagy az UNFICYP, vagy a KFOR, vagy az EUFOR ALTHEA misszióban
9. Kizárási kritériumok: -

10. A vizsgálat tervezett kezdete: 2024.02.12.

11. A vizsgálat várható befejezésének ideje: 2024.03.08.

12. Váratlan esemény bekövetkezése esetén az intézkedési terv:

Az orvostechikai eszközökről szóló 4/2009.(III.17.) EüM rendelet 12.§-ban foglaltaknak megfelelően jelentjük.

KUTATÁSI TERV

A TÉMA CÍME

/Magyarul/: A mentális egészség összefüggései misszióban szolgálatot teljesítő katonák körében

/Angolul/: Correlates of mental health among soldiers actively serving on a military mission.

A kérelmező neve:

Fejes Csenge, egyetemi hallgató
Levelezési cím: 1118 Bp. Menedékes utca 1. D/2.
Email: csengefejes14@gmail.com

Munkahely:

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet és Társadalomtudományi Kar
Pszichológiai Intézet
Személyiség- és Klinikai Pszichológia Tanszék
Cím: 1088 Bp. Mikszáth Kálmán tér 1.
Email: pszichologia@btk.ppke.hu

A vizsgálatot támogató cég neve, magyarországi képviselőjének címe: -

A probléma jelentősége

A katonák korábbi kutatások eredményei alapján olyan rizikócsoportként lettek megjelölve, akiknek a mindennapi munkája is a traumatizálódás magas esélyével jár, amely a missziós környezet különleges pszichés kihívásai miatt még inkább jelentős. A katonák különös fenyegetésnek vannak kitéve akár a PTSD, akár a különböző stresszbetegségek kialakulására. A mentális egészség magas szintje elengedhetetlen, hogy a missziót teljesítők megfelelő minőségben láthassák el feladataikat.

Urbán, N. (2012). A fizikai teljesítőképesség szerepe a traumát követő patológiás állapotok kialakulási valószínűségének csökkentésében. *Hadtudományi Szemle*, 5(1-2), old.: 280-287.

Bartone, P., & Kelly, D. (2013). Psychological Hardiness Predicts Adaptability in Military Leaders: A Prospective Study. *International Journal of Selection and Assessment*, 21(2), old.: 200-210.

Fejes, Cs. (2021). A poszttraumás stressz szindróma (PTSD) történeti áttekintése, a trauma feloldásának lehetőségei. *Lélektan és Hadviselés*, 3(2), old.: 63-75.

A vizsgálat tervezett célja, várható eredményei

A kutatás során az aktuálisan missziót teljesítő katonák mentális egészségének állapotáról kapunk visszajelzést. Emellett vizsgáljuk, hogy az egyének milyen pszichés erőforrásokkal rendelkeznek, amelyek segítik őket, hogy a mindennapi tapasztalattól eltérő kihívásokkal teli missziós helyzetben mentális egészségük magas szinten funkcionáljon. A kérdőívcsomag eredményei arra is lehetőséget biztosítanak, hogy a mentális egészségre destruktív hatással lévő néhány tényezőt szűrjük.

Feltételezzük, hogy az olyan tényezők, mint a reziliencia, a társas támogatottság érzése, vagy az adaptív megküzdési módok protektív faktorokként jelennek meg missziós környezetben is. (A reziliencia, a társas támogatottság érzése, az adaptív megküzdési módok magasabb mentális jóllétet eredményeznek).

Feltételezzük továbbá, hogy az olyan tényezők, mint a bezártság, a magányosság érzése, vagy az állandó fenyegetettség érzése destruktív hatást gyakorolnak a mentális egészségre. (A bezártság, a magányosság, az állandó fenyegetettség érzése alacsonyabb mentális jóllétet eredményeznek).

Kutatási elrendezés

A lentebb részletezett validált pszichológiai mérőeszközöket használunk a mentális egészség, a reziliencia, a társas támogatottság, az adaptív megküzdési módok, a bezártság, a magányosság, és az állandó fenyegetettség érzésének mérésére a bevonási és kizárási kritériumoknak megfelelő populáción a tervezett vizsgálati időszakban.

Páciens gyűjtés, bevonási és kizárási kritériumok

18 év feletti, aktuálisan külföldi kiküldetésen legyen vagy az UNFICYP, vagy a KFOR, vagy az EUFOR ALTHEA misszióban.

Alkalmazott eszköz, mért paraméterek, adatgyűjtés

- demográfiai kérdőív
- WHO Jóllét Kérdőív (WBI-5)
- Kognitív Érzelem-Regulációs Kérdőív (CERQ)
- Multidimenzionális Észlelt Társas Támogatottság Kérdőív (MSPSS)
- Észlelt Stressz Kérdőív (PSS)

Statisztikai módszerek

Korrelációs elemzés: a különböző tényezők közötti kapcsolatokat, például a reziliencia és a mentális egészség között, vagy a bezártság és a mentális egészség között.

Regressziós elemzés: szeretnék meghatározni, hogy mely tényezők jelentősebbek a mentális egészség szempontjából.

ANOVA ill. t-próba: különböző csoportokat összehasonlítására (pl. magas rezilienciával rendelkezők vs. alacsony rezilienciával rendelkezők), a csoportok közötti különbség valódiságát vizsgáljuk.

Esetleges köteget vagy szekvenciális elemzés: Későbbi adatfelvétellel kiegészítve lehetőséget ad, hogy megvizsgáljuk, az idő múlásával hogyan változnak ezek a tényezők.

A vizsgálat tervezett kezdési időpontja és időtartama

2024.02.12-2024.03.08.

A vizsgálatba bevont személyek száma, életkora:

200-250 fő

18 év feletti

Biztonsági megfontolások:

Biztosítjuk a kutatásban résztvevők anonimitását és az adataik bizalmas kezelését. Továbbá, hogy a résztvevők tudatában vannak a kutatás céljainak és hogy önkéntesen vesznek részt.

A vizsgálatban alkalmazott adatgyűjtési módszerek már jó ideje elfogadott diagnosztikus módszerek, melyek biztonságosságáról számtalan irodalmi adat áll rendelkezésre.

A MAUDE adatbázis nem tartalmaz a kutatásban használt vagy azzal ekvivalensnek tekinthető eszközzel kapcsolatos kedvezőtlen eseményről szóló jelentést.

A COCHRANE adatbázisban található "review"-k a legrosszabb esetben is csak további vizsgálatokra buzdítanak a talált eredmények igazolása érdekében, nem olvashatunk egészségkárosító hatásról.

Budapest, 2024. 02. 14.

Fejes Csenge

PPKE pszichológus hallgató

